

กระทู้ถามที่ ๔๙๐/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ความคืบหน้าในการติดตั้งเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติในสถานที่ราชการ สถานที่เอกชน และในสถานที่สาธารณะอื่นที่จำเป็นพร้อมทั้งการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชนในการใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ดังต่อไปนี้

ด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือดเป็นสาเหตุที่ทำให้คนไทยเสียชีวิตเฉลี่ยปีละประมาณ ๗๐,๐๐๐ คน ซึ่งสูงเป็นอันดับที่ ๓ รองจากโรคมะเร็งและอุบัติเหตุ ส่งผลกระทบต่อครอบครัวและสังคมอย่างเป็นวงกว้าง และจากการศึกษาวิจัยพบว่าหากเป็นกรณีที่มีผู้ป่วยที่หมดสติจากอาการทางหัวใจแบบฉุกเฉินหากได้รับการช่วยชีวิตจากเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ (Automatic External Defibrillator หรือ AED) อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพภายใน ๓ - ๕ นาที จะช่วยเพิ่มโอกาสรอดชีวิตของผู้ป่วยฉุกเฉินได้ถึงร้อยละ ๔๕

ด้วยเห็นถึงความสำคัญของเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ กระทรวงสาธารณสุขได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตั้งเครื่อง AED ตามสถานที่สาธารณะ เช่น สถานีรถไฟ สนามบิน ห้างสรรพสินค้า ฟิตเนส เป็นต้น ไปแล้วกว่า ๔๕๐,๐๐๐ เครื่อง สอดคล้องกับการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดให้อาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่พิเศษที่เป็นอาคารสาธารณะต้องจัดให้มีพื้นที่เพื่อติดตั้งเครื่อง AED แต่ทั้งหมดนั้นก็ยังไม่ได้มีการติดตั้งอย่างเหมาะสมเพียงพอ ซึ่งเรื่องดังกล่าวนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งและส่งผลกระทบต่อประชาชนมิใช่เพียงหนึ่งชีวิตหนึ่งครอบครัว แต่หมายถึงประชาชนและสังคมอย่างกว้าง อันเป็นเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุข จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงสาธารณสุขได้มีการออกกฎหมาย กำหนดนโยบาย แผนหรือมาตรการในการเพิ่มการติดตั้งเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติให้ครอบคลุมทั้งหน่วยราชการ ภาคเอกชน ตลอดจนในสถานที่สาธารณะอื่น ๆ เพื่อรองรับความเสี่ยงของผู้ป่วยที่หมดสติจากอาการทางหัวใจแบบฉุกเฉินไปแล้ว มากน้อยเพียงใด เมื่อไร อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงสาธารณสุขได้มีการกำหนดนโยบาย แผน หรือมาตรการในการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่อื่น ตลอดจนประชาชนทั่วไปให้มีความรู้และทักษะในการใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติหากเกิดกรณีผู้ป่วยฉุกเฉินไปมากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตาม ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ณัฐวุฒิ บัวประทุม

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

แบบบัญชีรายชื่อ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๙๐/ร.

ของ นายณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน แบบบัญชีรายชื่อ เรื่อง ความคืบหน้าในการติดตั้งเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติในสถานี่ราชการ สถานี่เอกชน และในสถานี่สาธารณะอื่นี่จำเป็นพร้อมทั้งการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชนในการใช้ เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ

ข้าพเจ้า นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำถามที่ ๑ กระทรวงสาธารณสุขได้มีการออกกฎหมาย กำหนดนโยบาย แผนหรือมาตรการ ในการเพิ่มการติดตั้งเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติให้ครอบคลุมทั้งหน่วยราชการ ภาคเอกชน ตลอดจนในสถานี่สาธารณะอื่น ๆ เพื่อรองรับความเสี่ยงของผู้ป่วยที่หมดสติจากอาการทางหัวใจแบบฉุกเฉินไปแล้วมากน้อยเพียงใด เมื่อไร อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงสาธารณสุข ขอเรียน ดังนี้

๑. การติดตั้งเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติให้ครอบคลุมทั้งหน่วยราชการ ภาคเอกชน ตลอดจนในสถานี่สาธารณะอื่น ๆ เพื่อรองรับความเสี่ยงของผู้ป่วยที่หมดสติจากอาการทางหัวใจแบบฉุกเฉิน นั้น ได้ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน เรื่อง มาตรฐานการปฏิบัติการฉุกเฉินในการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานนอกสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของประชาชนซึ่งเจ็บป่วยฉุกเฉิน ซึ่งได้กำหนดให้มีการติดตั้งเครื่องฟื้นคืนชีพคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าแบบอัตโนมัติ

๒. การกำหนดมาตรการ และแนวทางการดำเนินงานการติดตั้งเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ มีดังนี้

๒.๑ ตามประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน ข้อ ๗ ตำแหน่งและจำนวนการติดตั้งเครื่องฟื้นคืนชีพหัวใจด้วยไฟฟ้าแบบอัตโนมัติ นอกสถานพยาบาล จะต้องคำนึงถึงการเข้าถึงและการนำมาช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉินหัวใจหยุดเต้นได้ภายในระยะเวลา ๔ นาที นับตั้งแต่พบผู้ป่วยหัวใจหยุดเต้น โดยการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้ติดตั้งอยู่ในจุดที่สังเกตได้ง่าย มองเห็นได้ในที่มืด จุดติดตั้งต้องอยู่ในจุดที่ปลอดภัยสูงจากพื้นไม่เกิน ๑.๕ เมตร เข้าถึงและนำมาใช้งานได้สะดวก ไม่เป็นอันตรายแก่ผู้นำไปใช้งาน มีที่จัดเก็บ ซึ่งเป็นตู้หรือแขวนผนัง กำหนดให้มีสัญลักษณ์ที่เป็นเครื่องหมายสากลในจุดที่ติดตั้ง และขั้นตอน วิธีการช่วยเหลือฉุกเฉิน มีป้ายบอกทางไปยังจุดของตำแหน่งที่ติดตั้งเครื่องฟื้นคืนชีพหัวใจด้วยไฟฟ้าอัตโนมัติ ทั้งนี้ ให้มีการบำรุงรักษาเครื่อง การตรวจเช็คตามระยะ การซ่อมบำรุงให้เครื่องมือมีความพร้อมในการใช้งานได้ตลอดเวลา และมีเครื่องมือตรวจสอบได้

๒.๒ ประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน ข้อ ๘ การดำเนินการตามข้อ ๗ เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นอกสถานพยาบาล พึงจัดให้มีระบบแสดงพิกัดจุดติดตั้งเครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าอัตโนมัติ ที่เชื่อมกับหน่วยปฏิบัติการอำนวยการและต้องกำหนดแนวทางการประสานงานการแจ้งเหตุ การรายงานไปยังหน่วยปฏิบัติการอำนวยการหรือสถานพยาบาล ในการขอคำแนะนำ การดูแลผู้ป่วยการนำส่งผู้ป่วย ได้อย่างปลอดภัยและทันท่วงที รวมถึงการฝึกซ้อมแนวทางที่กำหนดอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๓. ผลการดำเนินการสนับสนุนการติดตั้งเครื่องกระตุ้นไฟฟ้าอัตโนมัติ มีดังนี้

๓.๑ หน่วยราชการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๓.๑.๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไป จำนวน ๒๑๘ แห่ง ๒๕๑ เครื่อง

๓.๑.๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไป จำนวน ๗,๙๑๐ แห่ง ๘,๑๕๑ เครื่อง

๓.๒ หน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตั้งเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ (AED) ตามสถานที่สาธารณะ เช่น สถานีรถไฟ สนามบิน ห้างสรรพสินค้า ฟิตเนส เป็นจำนวนกว่า ๔๕๐,๐๐๐ เครื่อง เพื่อสอดคล้องกับกระทรวงมหาดไทย ที่ออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดให้อาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่พิเศษที่เป็นอาคารสาธารณะต้องจัดให้มีพื้นที่เพื่อติดตั้งเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ (AED) (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๗)

คำถามที่ ๒ กระทรวงสาธารณสุขได้มีการกำหนดนโยบาย แผน หรือมาตรการในการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่อื่น ตลอดจนประชาชนทั่วไปให้มีความรู้และทักษะในการใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติหากเกิดกรณีมีผู้ป่วยฉุกเฉินไปมากน้อยเพียงใด อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงสาธารณสุข ขอเรียนว่า ได้กำหนดมาตรการในการฝึกอบรมการใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไป ดังนี้

๑. มาตรการหลักสูตรการปฐมพยาบาลฉุกเฉินและการกู้ชีพขั้นพื้นฐาน ตามประกาศสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีความปลอดภัยในการให้การช่วยเหลือผู้ป่วย มีความรู้และทักษะในการปฐมพยาบาลฉุกเฉิน รวมถึงการกู้ชีพขั้นพื้นฐาน การใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ (AED) ตลอดจนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติการในระบบการแพทย์ฉุกเฉิน และบุคลากรในหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉิน

๒. มาตรการสร้างเครือข่ายในการจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนทุกจังหวัดเพื่อให้ความรู้กับประชาชน นักเรียน นักศึกษา ในการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน จำนวน ๗๕ ศูนย์ ใน ๕๔ จังหวัดทั่วประเทศ (ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๘) ได้มีการอบรม โดย สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ จำนวน ๗๒๗,๗๕๘ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘)

๓. มาตรการจัดฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้และทักษะในการใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ เพื่อให้สามารถไปถ่ายทอดความรู้ให้แก่อาสาสมัคร นักเรียน นักศึกษาและประชาชนสามารถใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติได้อย่างถูกต้อง โดยจัดทำโครงการฝึกอบรมการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานสำหรับบุคลากรทางการแพทย์ จิตอาสาและประชาชนทั่วไปเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร พระมหากษัตริย์ไทยรัชกาลที่ ๑๐ แห่งราชวงศ์จักรี เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๖ พรรษา ในวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑